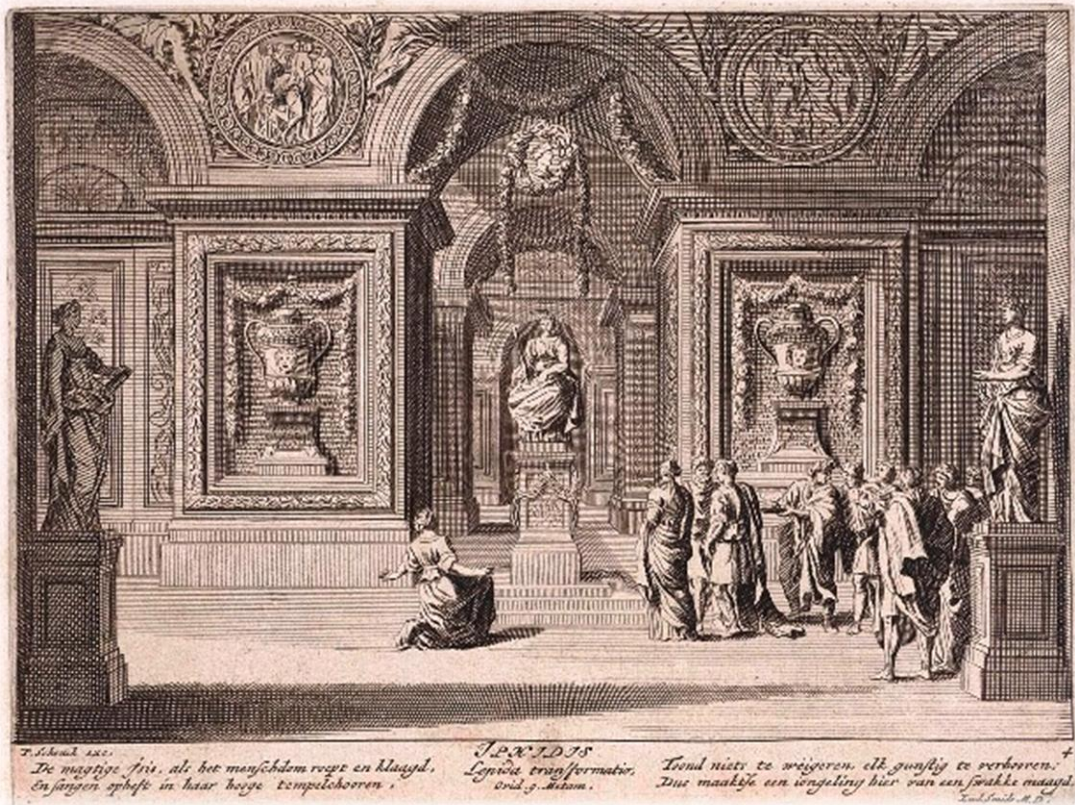

Ενότητα 15, Η μεταμόρφωση του Λευκίππου

Αρχαία Α' Γυμνασίου

Λύσεις ασκήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σ.σ. 116-119)

Ενότητα 15: Η μεταμόρφωση του Λευκίππου

Λύσεις των ασκήσεων του σχολικού βιβλίου (σ.σ. 116-119)

Μετάφραση

Γαλάτεια ή Εuryτίου τοῦ Σπάρτωνος συνεζύγη ἐν Φαιστῷ τῆς Κρήτης Λάμπρῳ τῷ Πανδίωνος,	Η Γαλάτεια η κόρη του Ευρυτίου του Σπάρτωνα παντρεύτηκε στη Φαιστό της Κρήτης το Λάμπρο τον γιο του Πανδίονα.
ἀνδρὶ τὰ μὲν εἰς γένος εὖ ἔχοντι, βίου δὲ ἐνδεεῖ.	ἀντρα ευγενικής καταγωγής, ἀλλὰ φτωχό.
Οὗτος, ἐπειδὴ ἐγκύμων ἦν ἡ Γαλάτεια,	Αυτός, ὅταν ἦταν ἐγκυος η Γαλάτεια,
ἠϋξάτο μὲν γενέσθαι αὐτῷ ἄρρενα παῖδα,	ευχήθηκε να ἀποκτήσει ἀρσενικό παιδί
προηγόρευσε δὲ τῇ γυναικί, ἐὰν γεννήσῃ κόρην, ἀφανίσει.	προειδοποίησε λοιπὸν τὴ γυναῖκα του, ἀν γεννήσει κόρη, θα τὴ σκοτώσει.
Τῇ δὲ Γαλατεῖα ἐγένετο θυγάτηρ.	Η Γαλάτεια γέννησε κόρη.
Καὶ κατοικτεῖρασα τὸ βρέφος καὶ λογισαμένη τὴν ἐρημίαν τοῦ οἴκου ἐψεύσατο τὸν Λάμπρον λέγουσα τεκεῖν ἄρρεν	Και ἐπειδὴ λυπήθηκε τὸ βρέφος και σκέφτηκε τὴν ἐρήμωση τοῦ σπιτιοῦ εἶπε ψέματα στο Λάμπρο λέγοντας ὅτι γέννησε ἀρσενικό παιδί
καὶ ἐξέτρεφεν ὡς παῖδα κοῦρον ὀνομάσασα Λεύκιππον.	και ἀνάθρεψε τὸ παιδί για γιο, ἀφοῦ τὸ ὀνόμασε Λεύκιππον.
Ἐπεὶ δὲ ἠϋξετο ἡ κόρη καὶ ἐγένετο ἄφατόν τι κάλλος,	Ὅταν μεγάλωσε ἡ κόρη και ἐγινε ἀνείπωτα πολὺ ωραία,
ἡ Γαλάτεια δείσασα τὸν Λάμπρον, κατέφυγεν εἰς τὸ ἱερόν τῆς Λητοῦς καὶ ἰκέτευσεν πλεῖστα τὴν θεόν,	ἡ Γαλάτεια ἐπειδὴ φοβήθηκε τὸ Λάμπρο, κατέφυγε στο ἱερό τῆς Λητοῦς και ἰκέτευσε θερμὰ τὴ θεά,
εἶ πως δύναίτο ἡ παῖς γενέσθαι αὐτῇ κόρος ἀντὶ θυγατρὸς.	μήπως με κάποιον τρόπο τὸ κορίτσι μπορούσε να γίνει γι αὐτὴν ἀγόρι.
Ἡ δὲ Λητὼ ῥκτειρε τὴν Γαλάτειαν συνεχῶς ὀδυρομένην καὶ ἰκετεύουσαν	Η Λητὼ λυπήθηκε τὴ Γαλάτεια που συνεχῶς ὀδυρόταν και ἰκέτευε.
καὶ μετέβαλε τὴν φύσιν τῆς παιδὸς εἰς κόρον.	και ἀλλάξε τὴ φύση τοῦ κοριτσιοῦ σε ἀγόρι.
Ταύτης μέμνηται τῆς μεταβολῆς Φαιστῖοι ἔτι	Αὐτὴ τὴ μεταμόρφωση τὴν θυμούνται οἱ κάτοικοι τῆς Φαιστοῦ,
καὶ τὴν ἑορτὴν καλοῦσιν Ἐκδύσια, ἐπεὶ τὸν πέπλον ἡ παῖς ἐξέδου.	και τὴν γιορτὴ τὴν ὀνομάζουν Ἐκδύσια ἐπειδὴ τὸ κορίτσι ἐβγάλε τὴ γυναικεῖα φύση.

Ερωτήσεις Κατανόησης

1. Τι ανάγκασε τη Γαλάτεια να καταφύγει στη βοήθεια της Λητώ;

Η Γαλάτεια κατέφυγε στη βοήθεια της Λητώ, γιατί ο σύζυγός της ο Λάμπρος, όταν εκείνη ήταν έγκυος την είχε προειδοποίησει, πως αν κάνει κορίτσι, θα το σκοτώσει. Η Γαλάτεια του είπε ψέματα, πως το παιδί γεννήθηκε αρσενικό και άρχισε να το μεγαλώνει σαν αγόρι. Από μια ηλικία όμως και μετά δε μπορούσε να καλύψει τη θηλυκή φύση του παιδιού. Γι αυτό ζήτησε τη βοήθεια της Λητώ, μήπως μπορούσε να αλλάξει τη φύση του κοριτσιού σε αγόρι.

2. Πώς αντέδρασε η Λητώ στους θρήνους της Γαλάτειας;

Η Λητώ λυπήθηκε τη Γαλάτεια που την παρακαλούσε οδυρόμενη και άλλαξε τη φύση του παιδιού από κορίτσι σε αγόρι.

3. Σε ποια αίτια οφείλεται, κατά τη γνώμη σας, η παρατηρούμενη και στις μέρες μας (ιδίως σε φτωχότερους πληθυσμούς) προτίμηση για αρσενικά τέκνα; Γνωρίζετε έργα της ελληνικής ή της παγκόσμιας λογοτεχνίας που αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στο θέμα;

Σε περιοχές που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της φτώχειας παρατηρείται η προτίμηση για αρσενικά τέκνα. Οι πληθυσμοί αυτών των περιοχών υποστηρίζουν πως τα αγόρια είναι πιο έξυπνα και λόγω της φύσης τους μπορούν να βοηθήσουν στην κάλυψη των αναγκών του σπιτιού. Τα κορίτσια τα θεωρούν υποδεέστερα και επικρατεί ακόμα η αντίληψη της προίκας για την αποκατάστασή τους. Ενώ στα αρσενικά παιδιά δεν χρειάζεται οι γονείς να συγκεντρώνουν περιουσιακά στοιχεία για το μέλλον τους.

Χαρακτηριστικό έργο της ελληνικής λογοτεχνίας είναι η Φόνισσα του Παπαδιαμάντη. Η φόνισσα κρίνοντας από τον εαυτό της, που υπηρετούσε τον άντρα της και ολόκληρη την οικογένειά του, τα παιδιά της, τα παιδιά των παιδιών της, δημιούργησε την αντίληψη πως τα κορίτσια δεν έπρεπε να ζουν.

Λεξιλογικά – Ετυμολογικά

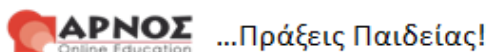
παράθεμα

Παραγωγή επιθέτων

Σημαίνουν	Καταλήξεις
A. ό,τι και η μετοχή ενεστώτα ή παρακειμένου του ρήματος από το οποίο παράγονται	άς (γεν-άδος ής γεν – οῦς -ός –ανός –αρός –ερός
B. εκείνον που έχει την ικανότητα, κλίση ή επιτηδειότητα σε αυτό που δηλώνει το ρήμα από το οποίο παράγονται.	-ικός, τικός -ιμος -μων –ονος -τήριος

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

1. Να σχηματίσετε από τα παρακάτω ρήματα παράγωγα επίθετα που φανερώνουν ό,τι και η μετοχή ενεστώτα ή παρακειμένου των ρημάτων:

νέμομαι (θ. νομ-) > νομάς
έμφαίνω > έμφανής
χαλάω (θ. χαλα-) > χαλαρός
θάλλω (θ. θαλ-) > θαλλερός
έπιρρέπω > έπιρρεπής

2. Να σχηματίσετε παράγωγα επίθετα από τα ρήματα που σας δίνονται και να γράψετε τη σημασία τους:

Κωλύω > κωλυτήριος : αυτός που εμποδίζει
ώφελέω, ώφελῶ > ώφέλιμος : αυτό που ωφελεί
έλεέω, έλεῶ > έλεήμων : αυτός που ελεεί, ο ευσπλαχνικός
άγω > άγώνιμος: αυτός που μεταφέρεται εύκολα
άγωγαῖος : αυτός μέσω του οποίου μεταφέρουμε κάτι

3. Να αντιστοιχίσετε τα ρήματα της στήλης Α' με τα παράγωγα επίθετά τους στη στήλη Β' και να γράψετε δίπλα στο καθένα τη σημασία του:

A'	B'	Σημασία επιθέτου
1. μαιίνω	α. κυφός	ο σκυφτός
2. μνάομαι, μνῶμαι	β. ἱκανός	Αυτός που μπορεί να φτάσει ένα στόχο
3. κύπτω (= σκύβω)	γ. μνήμων	Αυτός που έχει την ικανότητα να θυμάται
4. μιμέομαι, μιμοῦμαι	δ. μιαρός	Αυτός που έχει μολυνθεί
5. ἱκνοῦμαι	ε. μιμητικός	Αυτός που έχει την ικανότητα να μιμείται.

1. μαιίνω - δ. μιαρός
2. μνάομαι, μνῶμαι - γ. μνήμων
3. κύπτω (= σκύβω) - α. κυφός
4. μιμέομαι, μιμοῦμαι - ε. μιμητικός
5. ἱκνοῦμαι - β. ἱκανός

Γραμματική

παράθεμα

Οριστική παρατατικού και αορίστου μέσης φωνής βαρύτονων ρημάτων

Παρατατικός

έ-βουλευ-όμην
 έ-βουλεύ-ου
 έ-βουλεύ-ετο
 έ-βουλευ-όμεθα
 έ-βουλεύ-εσθε
 έ-βουλεύ-οντο

Αόριστος

έ-βουλευ-σ-άμην
 έ-βουλεύ-σ-ω
 έ-βουλεύ-σ-ατο
 έ-βουλευ-σ-άμεθα
 έ-βουλεύ-σ-ασθε
 έ-βουλεύ-σ-αντο

Να συμπληρώσετε, σύμφωνα με αυτή την παρατήρηση, τον πίνακα:

Ουρανικόληκτα	Χειλικόληκτα	Οδοντικόληκτα
τάττομαι	γράφομαι	κομίζομαι
έταξάμην	έγραψάμην	έκομισάμην
έτάξω	έγράψω	έκομίσω
έτάξατο	έγράψατο	έκομίσατο
έταξάμεθα	έγραψάμεθα	έκομισάμεθα
έτάξασθε	έγράψασθε	έκομίσασθε
έτάξαντο	έγράψαντο	έκομίσαντο

1. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με τους χρόνους που ζητούνται στο πρόσωπο που δίνεται:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
λογίζεσθε	έλογίζεσθε	έλογίσασθε
ψεύδεται	έψεύδετο	έψεύσατο
εύχονται	ηϋχοντο	ηϋξαντο

2. Να κλίνετε τα ρήματα στον χρόνο που βρίσκονται: έτάττετο, ηϋξατο, έφυλάξω, έπαύσασθε.

Παρατατικός	Αόριστος	Αόριστος	Αόριστος
έταττόμην	ηϋξάμην	έφυλαξάμην	έπαυσάμην
έτάττου	ηϋξω	έφυλάξω	έπαύσω
έτάττετο	ηϋξατο	έφυλάξατο	έπαύσατο
έταττόμεθα	ηϋξάμεθα	έφυλαξάμεθα	έπαυσάμεθα
έτάττεσθε	ηϋξασθε	έφυλάξασθε	έπαύσασθε
έτάττοντο	ηϋξαντο	έφυλάξαντο	έπαύσαντο

3. Να μεταφέρετε τους ρηματικούς τύπους στο ίδιο πρόσωπο του άλλου αριθμού διατηρώντας τον χρόνο και τη φωνή: προηγόρευσε, κατελύσω, διεπράξαντο, έπορεύοντο, έκτισε, έπειθεσ.

προηγόρευσε: προηγόρευσαν

κατελύσω: κατελύσασθε

διεπράξαντο: διεπράξατο

έπορεύοντο: έπορεύετο

έκτισε: έκτισαν

έπειθεσ: έπείθετε

4. Να μεταφέρετε στο ίδιο πρόσωπο του παρατατικού της μέσης φωνής όσα από τα παρακάτω ρήματα βρίσκονται στον ενεστώτα και να μεταφέρετε στο ίδιο πρόσωπο του αορίστου όσα βρίσκονται στον μέλλοντα: άποτρέπεσθε, άντιτασσόμεθα, φυλάττονται, παιδεύσεται, κόψη, πραξόμεθα.

Παρατατικός

άποτρέπεσθε: άπετρέπεσθε

άντιτασσόμεθα: άντετασσόμεθα

φυλάττονται: έφυλάττοντο

Αόριστος

παιδεύεται: **ἐπαιδεύσατο**

κόψη: **ἐκόψω**

πραξόμεθα: **ἐπραξάμεθα**

5. Να τοποθετήσετε τους ρηματικούς τύπους στη σωστή στήλη και να συμπληρώσετε τους υπόλοιπους χρόνους τους διατηρώντας την έγκλιση, τον αριθμό και το πρόσωπο: προσδέχεται, ήπτου, κατασκευάζονται, ἀναγκάσεσθε, συνεσκευάσω.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος
προσδέχεται	προσεδέχετο	προσδέξεται	προσεδέξατο
ἄπτη/ει	ήπτου	ἄψη/ει	ήψω
κατασκευάζονται	κατεσκευάζοντο	κατασκευάσονται	κατεσκευάσαντο
ἀναγκάζεσθε	ήναγκάζεσθε	ἀναγκάσεσθε	ήναγκάσασθε
συσκευάζη/ει	συνεσκευάζου	συσκευάση/ει	συνεσκευάσω

6. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τον κατάλληλο τύπο οριστικής του χρόνου που ζητείται στην παρένθεση:

Α. Ὅσοι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὄπλα **ἔφερον** (φέρω, παρατ.), οὗτοι γυμνοὶ **ἐγίγνοντο** (γίγνομαι, παρατ.) πρὸς τὰ τοξεύματα καὶ τᾶλλα βέλη· ἀνεχώρησαν οὖν καὶ αὐτοῦ **ἐστρατοπεδεύσαντο** (στρατοπεδεύομαι, ἀόρ.) παρὰ τὸν ποταμόν.

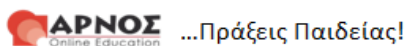
Β. Οἱ μὲν Ἕλληνες **παρεσκευάζοντο** (παρασκευάζομαι, παρατ.) πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ πρὸς τὸν κίνδυνον· οἱ δὲ πολέμιοι **ἐτόξευον** (τοξεύω, παρατ.) καὶ ἐσφενδόνων.

Γ. Ἡριπίδας, ἐπεὶ ὑπέσχετο (= υποσχέθηκε) αὐτῷ, **ἐθύετο** (θύομαι, παρατ.) καὶ **ἐπορεύετο** (πορεύομαι, παρατ.) σὺν ἧ εἶχε δυνάμει (= με ὅση δύναμη εἶχε).

Δ. Μετὰ δὲ τοῦτο **ἤρξατο** (ἄρχομαι, ἀόρ.) λόγου ὁ Φαρνάβαζος.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

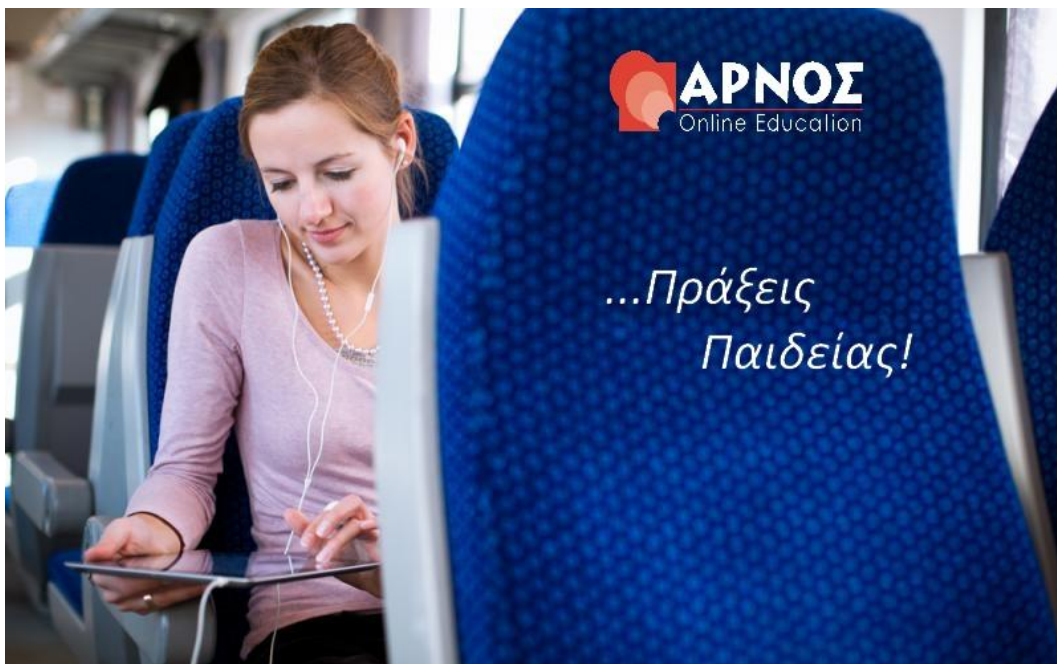
Κατανοεῖστε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Επιμέλεια: Μαρία Φυλακτού

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία για όλο το σχολικό έτος **μόνο με 150 ευρώ!**

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

...Πράξεις Παιδείας!